

Offentliggjort d. 3. september 2016

Forældelse og eftergivelse af skattegæld – Skal man beskattes af det? ©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Et af elementerne i regeringens store genopretningsplan for Skat er etablering af et nyt system til inddrivelse af gæld – og måske eftergivelse af gammel gæld til det offentlige. Men en gældseftergivelse kan have skattemæssige konsekvenser for de borgere, hvis gæld eftergives eller forældes.

På et pressemøde den 26. august 2016 præsenterede Skatteministeren regeringens plan for Skat – ”*Et nyt skattevæsen – Ny organisering, flere medarbejdere og velfungerende it*”.

Planen indebærer - blandt mange andre elementer - en styrkelse af inddrivelsesområdet, dvs. opkrævning af borgernes gæld til det offentlige. Dels ved at forenkle lovgivningen om inddrivelse, så inddrivelsen af gæld bliver simple og mere gennemsigtig, både for skattemyndighederne, borgerne og virksomhederne. Dels gennem organisatoriske ændringer, nemlig ved etablering af en selvstændig styrelse til at varetage inddrivelsesopgaven. Og dels ved at tilføre området nye ressourcer for ca. 1,8 mia. kr. frem mod 2020 til investering i et nyt IT-system og til udvidelse af medarbejderstaben med 350 medarbejdere.

Restancer til det offentlige

Udviklingen i de offentlige restancer viser da også massive problemer på området som følge af fordums synder.

Offentliggjort d. 3. september 2016

Borgernes samlede gæld til det offentlige androg i juli 2016 ca. 93 mia. kr. De offentlige restancer er ifølge regeringens handlingsplan dermed steget med ca. 15 mia. kr., siden inddrivelsen gennem EFI blev standset i september 2015.

Det er regeringens skøn, at kun ca. 1/3 af de ca. 93 mia. rent faktisk vil kunne inddrives, bl.a. som følge af borgernes manglende betalingsevne. Med andre ord skønnes kursværdien af disse fordringer mod borgerne "kun" at være på ca. 31 mia. kr.

Da inddrivelsen af de offentlige restancer ved hjælp af EFI blev standset i september 2015, overgik Skat til manuel sagsbehandling. Det er næppe nogen overdrivelse at anføre, at opgaven er enorm. Inddrivelse vil således forudsætte sagsbehandling af millioner af fordringer. Det synes at kræve en velvoksen fantasi at forestille sig, hvor mange medarbejdere i Skat - eller alternativt hvor mange advokat- og inkassovirksomheder - det vil kræve at udføre denne opgave. Som det anføres i regeringens plan, er "*Omfanget af de manuelle opgaver ... så stort, at det ikke vil være praktisk muligt eller økonomisk rentabelt at gennemgå alle fordringer manuelt. En stor del af gælden vil det således være mere omkostningsfuldt for staten at inddrive end at eftergive.*"

I planen for et nyt skattevæsen har regeringen på denne baggrund tilkendegivet, at det kan blive nødvendigt at afskrive en del af gælden ekstraordinært. Fordringer til en kursværdi på maksimalt 14 mia. kr. nævnes i denne sammenhæng.

Ud over, at omkostningerne ved at inddrive de nævnte 14 mia. kr. forventes at overstige provenuet, har Skatteministeren, som jeg har forstået det, peget på, at anvendelse af Skat's ressourcer i et forsøg på manuel vurdering og inddrivelse af nævnte 14 mia. kr. vil medføre, at der mangler ressourcer til at inddrive nye fordringer. Det kan i sig selv medføre endnu større tab. Der må derfor slås en streg i sandet, og sikres, at der fremadrettet kan komme styr på inddrivelsen af borgernes gæld til det offentlige.

Foreløbig har de politiske udmeldinger om afskrivning af de 14 mia. kr. været meget forskellige. I sidste ende vil det bero på Folketinget, hvilke skridt, der skal tages.

Offentliggjort d. 3. september 2016

Eftergivelse af gæld

Tiden vil vise, om Folketinget vælger at tage dette skridt.

Men bliver det tilfældet, vil nogle af debitorerne måske opleve, at mellemværendet med Skat ikke stopper her.

Sagen er nemlig den, at borgere, der reelt har midler til at betaler en aktuel gæld til det offentlige helt eller delvist, men som nu får gælden eftergivet, skal beskattes af fordelene ved gældseftergivelsen.

Der kan være mange årsager til, at en skyldner ikke får betalt den gæld, som det offentlige har opgjort, at han eller hun skylder. Der kan være fejl i opgørelsen, gælden kan være forældet helt eller delvist eller - hvad Skat angiver som hovedårsagen - nemlig at skyldneren reelt ikke har midlerne til at betale (hele) gælden.

2/3 af de samlede offentlige restancer på nu 93 mia. skønnes at være af en sådan karakter, at gælden ikke kan inddrives. Det er baggrunden for, at kursværdien af de offentlige restancer er ansat så lavt som til 1/3 af gældens nominelle værdi eller ca. 31 mia. kr. Heri ligger selvsagt ikke, at Skat mener, at 1/3 af borgerne kan betale. Men at mange kun kan betale en mindre del eller slet ingenting.

Regeringens udspil drejer sig nu om eftergivelse af gæld med en kursværdi på op til 14 mia. kr. Der er altså tale om eftergivelse af gæld, som skønnes at kunne inddrives, hvis Skat ellers havde ressourcerne.

På skyldnersiden vil de berørte personer og virksomheder på denne baggrund opnå en fordel i samme størrelsesorden, nemlig 14 mia. kr.

En gældseftergivelse på disse 14 mia. kr. vil efter gældende regler som udgangspunkt være skattepligtig indkomst for de berørte skyldnere efter reglerne i kursgevinstloven.

Offentliggjort d. 3. september 2016

Beskatning af personer

Reduceres eller bortfalder en persons gæld som følge af eftergivelse, er denne fordel skattepligtig for vedkommende som kapitalindkomst, hvis personen rent faktisk kunne betale gælden. Fordelen, der beskattes, er det beløb, som borgeren kunne have betalt, f.eks. 17 pct. af gælden. Og det er jo netop tilfældet her, hvor det overvejes at eftergive gæld med en kursværdi på op til 14 mia. kr.

I Skat's egen vejledning om beskatning nævnes følgende eksempel på denne beskatning:

Skyldner (debitor) får eftergivet en gæld på i alt 1.000.000 kr. På tidspunktet for gælds-eftergivelsen har fordringen en værdi for kreditor på 500.000 kr. (kurs 50). Den del af eftergivelsen af gælden, der angår nedsættelsen fra 1.000.000 kr. til 500.000 kr. udløser ingen beskatning af skyldner. Den del af eftergivelsen af gælden, der angår nedsættelsen fra 500.000 kr. til 0 kr. er skattepligtig for skyldneren.

Skyldneren skal beskattes af gældens kursværdi i det indkomstår, hvor gælden eftergives. Træffer Skat eksempelvis beslutning om at eftergive gælden i 2017, skal skyldneren beskattes af gældens kursværdi i 2017.

Forældelse

I tilfælde, hvor skatteyderen i princippet udmærket kunne betale gælden, men hvor gælden er blevet forældet, skal skatteyderen ligeledes beskattes af den fordel, der opnås ved gældens bortfald - nu blot som følge af forældelse.

Kursværdien af den eftergivne fordring skal her beskattes i det indkomstår, hvor gælden forældes.

Er der tale om borgere, hvis gæld er forældet, og hvor borgeren har været i stand til at betale hele eller blot en del af gælden, er der med andre ord udløst et skattekrav i det år, hvor gælden er bortfaldet som følge af forældelse.

Offentliggjort d. 3. september 2016

Der vil her typisk være tale om en skat på måske omkring 40 pct. af fordringens kursværdi. Og betaler skatteyderen så ikke denne skat, der herefter også forældes, kører kausellen endnu engang.

Beskatning af selskaber

Selskaber er som udgangspunkt skattepligtige af hele kursgevinsten ved gældseftergivelse eller forældelse, og skal som udgangspunkt beskattes i det indkomstår, hvor gælden eftergives eller bortfalder som følge af forældelse.

Den omtalte spiraleffekt gælder derfor også for selskaber.

Effektiv beskatning

Når en persons fordel ved eftergivelse eller forældelse af gæld på denne måde bliver skattepligtig for personen, har skatteyderen pligt til at selvangive indtægten. Skatteyderen skal i denne forbindelse foretage en kursvurdering af gælden, som jo altså er udtryk for størrelsen af den skattepligtige indkomst.

Efter de almindelige regler vil Skat herefter have mulighed for at gennemgå og eventuelt ændre opgørelsen af denne indkomst i forbindelse med den senere ligning af den pågældende person. Og her kan man måske udmærket forestille sig, at Skat har en anden vurdering af tilgodehavendets kursværdi end skatteyderen selv.

Og på samme vis som ovenfor: Bliver denne skat ikke betalt og bortfalder som følge af forældelse, udløser dette atter en skat af den nu forældede skat. Og sådan fortsætter spiralen.

Selv om Folketinget måtte træffe beslutning om at eftergive offentlige restancer med en skønnet kursværdi på 14 mia. i 2016 eller 2017, vil en egentlig oprydning nok kræve nogle lovningsmæssige overvejelser som følge af den ovenfor omtalte ”spiraleffekt”.

— o —